Juryrapport Jaap Taapken Vogelfotoparade 2005

Wim Smeets

In totaal werden dit jaar zesenzestig foto's ingestuurd door negentien fotografen. Opmerkelijk maar natuurlijk niet onverwacht was de opmars van de digitale vogelfotografie. Het aantal inzendingen van opnamen gemaakt op film nam ook nu weer af. Bij de vier uiteindelijk prijswinnende foto's zitten echter toch nog twee opnamen die op traditionele wijze gemaakt zijn.
Het wekken van meer belangstelling voor vogelstudie en dus ook voor vogelfotografie om daarmee de kennis over de vogels te vergroten is nog altijd één van de doelstellingen van de Stichting Het Vogeljaar. Dat is ook één van de redenen waarom deze wedstrijd jaarlijks wordt uitgeschreven. Bij de vogelfotografie is het van groot belang dat er verantwoord wordt gewerkt. Daarom mogen er geen nestfoto's worden ingezonden. Al moet daar direct bij worden opgemerkt dat de tegenwoordige fotoapparatuur grote mogelijkheden biedt om met weinig risico voor de verstoring van de vogels vanaf een grote afstand opnamen te maken van nesten en jongen. Het welzijn van de vogels gaat echter voor alles. Om risico's

Eerste prijs. Jagende Boomvalk *Falco subbuteo* bij libelle. Foto: Otto Plantema.

Tweede prijs. Watersnip *Gallinago gallinago*. Foto: Jelle de Jong.

Derde en vierde prijs (ex aequo). Visarend *Pandion haliaetus* aangevallen door Eksters *Pica pica*.
Foto: Peter van der Wijst.

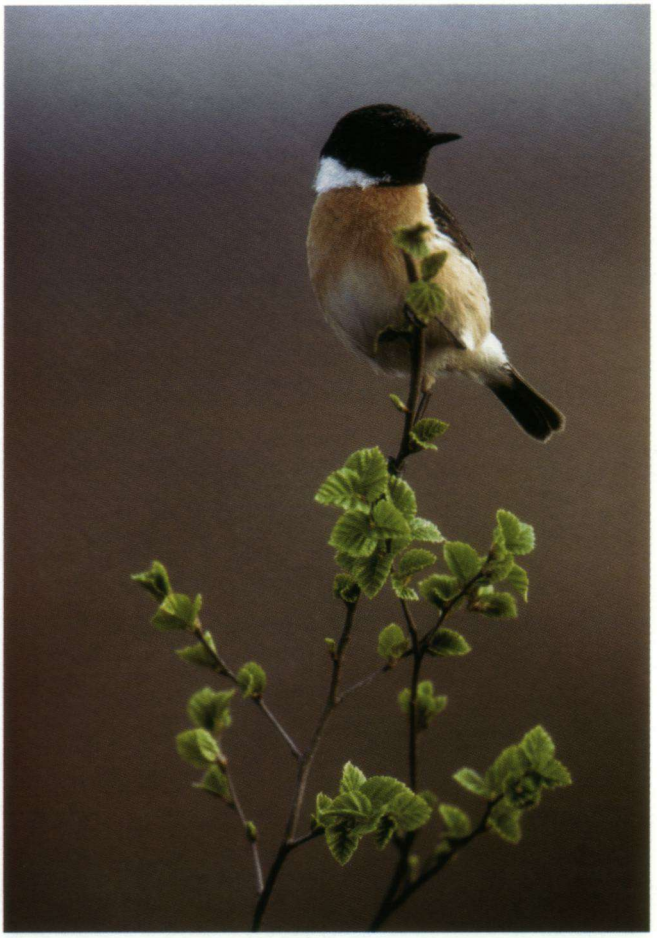

Derde en vierde prijs (ex aequo). Roodborsttapuit *Oenanthe xanthoprymna* op ontluikende berkentak Foto: Jan van Holten.

te vermijden worden verdachte foto's dan ook uitgesloten van deelname.

Samenstelling jury
In de jury hadden twee bekende vogelfotografen zitting, te weten Piet Munsterman en Hans Schouten. Verder werd deelgenomen door de leden het bestuur van de stichting en van de redactie en hun echtgenotes: Jan Albers, Martin Boekhoudt, Leny Brak, Anneke en Rob Kole, Tine en Henk Lichtenbeld, Wim Smeets en Agnes en Wim Werkman. Eén en ander werd, zoals gebruikelijk, georganiseerd door en gehouden bij Agnes en Wim Werkman in Hedel.

Wedstrijdvoorwaarden
In de wedstrijdvoorwaarden voor de Jaap Taapken Vogelfotoparade 2005 is evenals in voorgaande jaren de volgende zin opgenomen: 'De foto's moeten op glanzend papier worden afgedrukt en mogen niet al eerder zijn gepubliceerd of elders zijn aangeboden'. Desondanks werd op de dag van de jurering op vrijdag 9 december 2005 ontdekt dat in het blad Vogels een foto was opgenomen die ook ingestuurd was voor de Vogelfotoparade. Het betrof een foto van een Sperwer die een Houtduif gegrepen had op het ijs. Hoewel deze ingezonden opname gespiegeld was en in een andere kleurstelling was afgebeeld, kon de jury niet anders concluderen dan dat het dezelfde opname betrof. De foto werd daarom uitgesloten van de wedstrijd.

De jurering
De ontvangen foto's waren min of meer willekeurig gesplitst in drie groepen. Had een fotograaf meer dan één foto ingestuurd dan waren zijn opnamen over de groepen verdeeld. Uit elke groep werden de foto's weggelegd die niet direct in de smaak vielen bij de juryleden. Opvallend was dat de kwaliteit van veel van de afdrukken die voor deze wedstrijd ingestuurd werden, veel te wensen overliet. Veel afdrukken waren bedekt met een blauwzweem en vaak waren ze te licht afgedrukt. De scherpte bleef bij sommige opnamen achter bij de andere, waardoor deze al snel door de jury uit de wedstrijd gehaald werden. Zodoende bleven er van elke groep zeven à acht foto's over voor de eindjurering. Daarna werd een schifting gemaakt.
Voor de eindjurering hadden zich totaal tien fotografen geplaatst met één of meer

Vijfde plaats. Ringmus *Passer montanus*. Foto: Jos van Benthem.

Zesde plaats. Futen *Podiceps cristatus*. Foto: Jan Smit.

opnamen. Van elke fotograaf gaat slechts één opname naar de finale, dus moest er nog een schifting per fotograaf plaatsvinden. Met pijn in het hart van vele juryleden verlieten daarom twee opnamen van Jonny Veldhuis het strijdperk. Van Jan van der Greef en Otto Plantema waren nog vier opnamen in de wedstrijd. Drie daarvan moesten er dus afvallen, een moeilijke keuze. Jelle de Jong en Jan Smit hadden nog drie opnamen in de strijd. Van Jos van Benthem moest er één opname uit voor de finale. De andere finalisten hadden nog slechts één opname over in deze ronde.

De tien finalisten
Uiteindelijk bleven er tien foto's over van tien verschillende fotografen. Vervolgens werd gestemd via stembriefjes. Opmerkelijk hierbij was dat sommige foto's bij het ene jurylid de plaats één toegewezen kregen en bij een ander jurylid de plaats tien. Zelfs de uiteindelijke winnaar scoorde tweemaal een plaats negen! Twee foto's scoorden gelijk, ex aequo dus.
De omgeving van Nijkerk is blijkbaar erg fotogeniek voor vogels. Maar liefst vier opnamen die de finale haalden, waren gemaakt in de buurt van deze plaats of in de Polder Arkemheen en het Nulderbroek. Na afloop van de telling van de stemming zag de uitslag er als volgt uit:

Plaats tien
Een opmerkelijke foto, gemaakt met een compactcamera Finepix E550, geplaatst op een twintig jaar oude Busnell telescoop. Een zogenaamde digiscoopopname van een tweetal uilskuikens. In dit geval Bosuilen en gemaakt in een park binnen de bebouwde kom van Amsterdam-Oud Zuid. Jammer dat de vogels toch wel erg donker zijn aan de zij- en onderkant. Mooi zijn de lichtjes in de ogen van de jonge vogels. De opname is gemaakt door *Hanna Hirsch* uit Amsterdam.

Plaats negen
Een op Fuji diafilm gemaakte opname van een Grutto met spiegelbeeld, gemaakt vanuit een vaste schuilhut op het terrein Holk van het Waterbedrijf Vitens in de Polder Arkemheen, gemeente Nijkerk. Het vroege ochtendlicht kleurt de vogel mooi, staande in het ondiepe, roerloze water. Toch oogt de opname een beetje saai door de kleur van het water, erg grijs en weinig blauw. De opname is gemaakt met een Canon EOS camera met een Canon 600 mm f 4 autofocuslens door *Ronald Huijssen* in zijn woonplaats Nijkerk.

Plaats acht
Een haarscherpe afbeelding van een Pimpelmees op een bloesemtak. Ook deze vogel zit naar de mening van enkele juryleden te veel in het midden van de afdruk. Over de foto ligt wel een blauwe zweem die wat afbreuk doet aan het eindproduct. De opname is digitaal gemaakt met Nikon-apparatuur door *Mart Smit* uit Lutjewinkel. Deze veertienjarige fotograaf won in 2005 in zijn leeftijdsgroep 11 tot en met 14 jaar de eerste en de tweede prijs in de BBC Wildlife Photographer of the Year. De eerste prijs kreeg hij voor een foto van een Eekhoorn en de tweede prijs voor een foto van een tweetal Sijsjes, die hem al eerder een eervolle vermelding opleverde in de Jaap Taapken Vogelfotoparade 2004.

Plaats zeven
Een opname van een vliegende, jagende Sperwer boven het grasland van een polder. De in het zonnetje vliegende vogel heeft zijn blik gefixeerd op de grond onder hem, de poten gestrekt om toe te slaan, de staart en de vleugels gespreid voor maximale wendbaarheid. De opname is niet precies scherp op het oog van de vogel, de compositie had ook beter gekund bij een ietwat andere uitvergroting. Deze opname is digitaal gemaakt met een Canon EOS 1D Mark II, met een Canon EF 600 mm f 4 in de Polder Arkemheen bij Nijkerk op 15 januari 2005 door *Jan van der Greef* uit Driebergen.

Plaats zes
Twee vechtende Futen met daaromheen prachtige waterdruppels. Een mooie actieopname die echter een blauwzweem over zich heeft, waardoor deze foto bij enkele juryleden niet zo hoog gewaardeerd werd. Als deze foto mooier afgedrukt zou zijn, had deze zeker hogere ogen gegooid. De opname is digitaal gemaakt met Nikon-apparatuur door *Jan Smit* uit Lutjewinkel. Pas veel later, bij het uitwerken van dit juryrapport, bleek dat deze opname al in het Noordhollands

Zevende plaats. Sperwer *Accipiter nisus*. Foto: J. van de Greef.

Achtste plaats. Pimpelmees *Parus caeruleus*. Foto: Mart Smit.

Negende plaats. Grutto *Limosa limosa*. Foto: Ronald Huissen.

Dagblad had gestaan op 5 november 2005 in het katern Tussen Dijk en Duin. Als dit tijdens de jurering bekend was geweest, had deze foto uitgesloten moeten worden. Dat was nu dus niet het geval.

Plaats vijf

Een foto van een Ringmus die van zaden eet, hangend aan een stengel. De compositie had naar de mening van enkele juryleden beter gekund, bijvoorbeeld door een gedeelte van de opname weg te laten waardoor de vogel niet precies in het midden van de foto zou zijn afgebeeld. De foto is digitaal gemaakt met een Canon 20D met een Sigma 100-300 mm f 2,8, op de stand 300 mm en voorzien van een tweemaal teleconverter. De ISO-waarde op de camera was op 400 gesteld. De opname is van *Jos van Benthem* uit Zwolle.

Derde en vierde prijs ex aequo

Deze prijs werd toegekend aan twee opnamen die ex aequo eindigden bij de jurering. Eén opname is van een Roodborsttapuit, gezeten bovenop een ontluikende berkentak tegen een mooie bruinblauwe achtergrond. Jammer dat er net geen lichtje in het oog van de vogel te zien is, dan was deze prachtige print nog mooier geweest. De opname is gemaakt in maart 2002 op de Sallandse Heuvelrug met een Canon EOS 3 en een Canon EF 500 mm f 4 L IS USM lens. Een lens met ingebouwde stabilisator en automatische scherpstelling. De opname is gemaakt op Fuji Provia diafilm door *Jan van Holten* uit Schiedam.

De andere opname die de gedeelde derde prijs heeft gewonnen, is van een Visarend die aangevallen wordt door een tweetal Eksters en is gefotografeerd vanuit een vaste schuilhut. De Visarend is even daarvoor neergestreken in een kale boom in het Nulderbroek, een terrein van Staatsbosbeheer is Zuidelijk Flevoland, in de gemeente Zeewolde. Uit de foto spreekt een enorme spanning door de aanval van de twee Eksters en de kijkrichting van de Visarend. Achter de Visarend zit nog een derde Ekster klaar om een volgende aanval in te zetten. De vleugels van de Eksters zijn prachtig doortekend, de Visarend is evenals de andere vogels haarschep afgebeeld. Deze opname is digitaal gemaakt met een Canon EOS 1D Mark II, met een Canon EF 500 mm f 4 L IS USM lens voorzien van een tweemaal converter. Dezelfde soort lens als bij de opname van de Roodborsttapuit, hiervoor

Tiende plaats. Bosuilen Foto: Hanna Hirsch.

genoemd. De opname is van *Peter van der Wijst* uit Soest.

Tweede prijs
De tweede prijs is voor een foto van een Watersnip, gemaakt in 2005 in de Polder Arkemheen in Nijkerk, vanuit een vaste schuilhut op het terrein Holk van het Waterbedrijf Vitens. De Watersnip is prachtig in beeld gebracht en mooi van compositie. Het geheel vindt heel mooi ondersteuning van Perzikkruid met daarop waterdruppels. Het licht is prachtig en het accent valt daardoor op de Watersnip. De opname is gemaakt op diafilm Fuji Sensia 100, belicht als 125 ASA, met een Nikon F 90 X en een Nikon 600 mm f 5,6 lens met handmatige scherpstelling. De opname is van de Nijkerkse fotograaf *Jelle de Jong*.

Eerste prijs
De eerste prijs is voor een prachtige foto van een Boomvalk die al vliegende boven het water in Nederweert probeert een Keizerlibelle te vangen. Toen deze foto voor de eerste maal te zien was bij de jurering waren de loftuitingen niet van de lucht. Vooral de vogelfotografen waren diep onder de indruk van het unieke moment van deze opname. Een topprestatie om een dergelijk moment te vangen met een fotocamera met telelens en daarvan een afbeelding te produceren die haarscherp is. De foto uit juni 2005 is een en al actie, iets waar men bijzonder van was gecharmeerd. De foto is gemaakt met een Canon EOS 1 D met een Canon 300 mm f 4 teleobjectief voorzien van een 1,4 maal converter door *Otto Plantema* uit Nederweert.

Van harte feliciteren wij de winnende fotografen en wij danken alle fotografen voor hun inzendingen. Wij hopen dat zij volgend weer zullen inzenden en dat vele andere fotografen hun goede voorbeeld zullen volgen.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten, (033) 298 31 47, e-mail smeets.foto@casema.nl.